

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
25/1791-

Dato

Pilotforsøk med sterkere involvering av fylkeskommune/kommuner i nettselskapenes arbeid med nettplanlegging i Innlandet

Energidepartementet viser til brev av 20. juni 2025 og etterfølgende møter og korrespondanse, hvor Innlandet fylkeskommune presenterte sitt forslag til en regional plan for nettinfrastruktur for energi i Innlandet.

Energidepartementet ser det som positivt og viktig at kommuner og fylkeskommuner tar hensyn til behovet for nett og fornybar energi i sin planlegging og ønsker å legge til rette for raskere prosesser i konsesjonsbehandlingen av nytt nett. Vi trenger mer og raskere nett- og kraftutbygging for å sikre lokal utvikling, utslippskutt og økt konkurransekraft. Departementet finner på bakgrunn av kontakten med Innlandet fylke, at det bør legges til rette for et pilotprosjekt med sterkere involvering av fylkeskommunen og kommunene i nettselskapenes arbeid med nettplanlegging i Innlandet.

Formål og rammer

Formålet med prosjektet vil være å teste om tidligere og eventuelt grundigere avklaringer av forhold som er viktige for kommunene og fylkeskommunene i nettutbygging, kan bidra til en raskere meldings- og konsesjonsfase og samlet sett kortere ledetider. Tidlig utpeking av arealer som bør unngås, for eksempel av naturhensyn, eller som bør prioriteres, for eksempel for å legge til rette for ny kraftproduksjon, kan blant annet redusere behovet for å utrede alternative traseer i den etterfølgende konsesjonsprosessen.

Pilotprosjektet bør også ses i sammenheng med arbeidet med energiutredninger etter Forskrift om energiutredninger, og kan gi et mer helhetlig og oppdatert grunnlag for disse, blant annet gjennom bedre koordinering mellom nettselskapenes analyser og kommunale og fylkeskommunale planer.

Departementet vil presisere at energilovens formålsbestemmelse i § 1-2 setter de overordnede rammene for prosjektet. Det betyr at det skal søkes å planlegge tiltak som gir størst mulig nytte i forhold til kostnadene, dvs. tiltak som er samfunnsmessig rasjonelle. Departementet viser i den forbindelse også til retningslinjene for bruk av jord- og sjøkabel fra Meld. St. 14. (2011-2012) Vi bygger Norge – om utbygging av strømmettet (nettmeldingen).

Dersom kunnskapsgrunnlaget som nettselskapene, kommunene og fylkeskommunen samarbeider om, er av god kvalitet og i tråd med kravene i Forskrift om energiutredninger, kan piloten gi nyttige avklaringer for etterfølgende behandling av enkeltsaker.

Departementet understreker at der det planlegges for nett for å legge til rette for utbygging av ny industri og næring, skal det i henhold til Statlige planretningslinjer (SPR) for klima og energi også vurderes å sette av arealer for ny kraftproduksjon. Piloten bør der det er hensiktsmessig se nett og produksjon i sammenheng, og fylkeskommunen må i nødvendig grad samarbeide med kommunene om dette.

Plan- og bygningsloven gjelder ikke for konsesjonspliktige nettanlegg etter energiloven § 3-1, jf. pbl. § 1-3 annet ledd, og en eventuell fylkesdelplan for nett vil formelt sett ikke være retningsgivende for konsesjonsbehandlingen slik plan- og bygningslovens bestemmelser om fylkesplaner for øvrig forutsetter. Dette er imidlertid etter departementets vurdering ikke til hinder for at prosjektet frembringer kunnskap, vurderinger og materielle lokale og regionale avklaringer som bidrar til raskere fremdrift i enkeltsaker om nett i den etterfølgende konsesjonsbehandlingen.

Organisering og evaluering

Organisering av samarbeidet avklares mellom fylkeskommunen og Statnett.

Fylkeskommunen og Statnett tar ansvaret for å koordinere samarbeidet med andre berørte nettselskaper og kommuner i fylket.

NVE er konsesjonsmyndighet for nye nettanlegg, og skal derfor ikke delta direkte i pilotprosjektet utover å bidra med generell informasjon om konsesjonsbehandling mv., som uansett ligger innenfor veiledningsplikten. NVE kan også bistå departementet med eventuell administrativ oppfølging og vurderinger i forbindelse med evaluering av pilotprosjektet.

Pilotprosjektet skal være tidsbegrenset og skal etter planen evalueres når det er avsluttet. Departementet ber om at fylkeskommunen og Statnett tar kontakt for et møte med

departementet når organiseringen av prosjektet er avklart, og det kan indikeres en hensiktsmessig tidsramme for prosjektet.

Med hilsen

Tollef Taksdal (e.f.)
avdelingsdirektør

Astrid Seland
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Mottakerliste

Kopi

Norges vassdrags- og energidirektorat
Statnett SF